
**ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП
ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО
„ЗЛАТОГРАД”**

София, октомври 2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	4
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	5
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	6
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ОЦЕНКАТА, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	6
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	7
2 РЕЗУЛТАТИ.....	10
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	10
2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ И РОЛЯ НА ДГС „ЗЛАТОГРАД“.....	12
2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	13
2.4 ЗАСЕГНАТИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДГС СТРАНИ/ГРУПИ	16
2.5 КУЛТУРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ГРУПИ, КОИТО ДА СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПРИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С ТЯХ.....	16
2.6 ПРАВА НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ (ЗАКОНОВИ И ТРАДИЦИОННИ) И ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ДЕЙНОСТТА НА ДГС.....	17
2.7 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	18
2.7.1 Достъп до гората и горските ресурси.....	18
2.7.2 Зачитане на другите форми на собственост.....	19
2.7.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за отопление.....	19
2.7.4 Възпроизводство на горите.....	22
2.7.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси.....	23
2.7.6 Опазване на горите.....	26
2.7.7 Превенция и борба с горските пожари.....	27

2.7.8	Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС28	
2.7.9	Опазване на водите	29
2.7.10	Осигуряване на поминък	30
2.8	ИЗВОДИ НА ОСВ И МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ ОТ ДЕЙНОСТТА	32
2.8.1	Информирана на и провеждане на консултации със засегнатите/ заинтересованите страни	32
2.8.2	Средства и начини за комуникация съобразени с културните особености на засегнатите/ заинтересованите страни	39
2.8.3	Механизъм за разрешаване на спорове	41
2.9	ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИНОС НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	42
3	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА	43
3.1	АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ	43
3.2	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА	43

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГС	Държавно горско стопанство
ДГТ	Държавни горски територии
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
ЮЦДП	Южноцентрално държавно предприятие
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара
WWF (ВВФ)	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес към дейността на ДГС „Златоград“.
Засегнатата страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ДГС „Златоград“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации, оторизирани да представляват засегнатите страни и др.)
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ОЦЕНКАТА, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

През 2019 г. ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) „Златоград“ започна процес по привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите*. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за горска сертификация на Съвета за стопанисване на горите:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората – постигане на осигуряват ефективното управление на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателни екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на

управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората. Мониторингът и оценката се извършват по начин пропорционален на мащаба, интензивността и риска от горскостопанските дейности, за да се постигне адаптивно управление.

Високи конзервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности в горите чрез прилагане на превантивен подход.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите за горска сертификация.

Съгласно изискванията на Индикатор 4.5.1 от Националния стандарт за горска сертификация, ДГС следва да прилага система за Оценка на въздействието, съответстваща на мащаба и интензивността на горскостопанските дейности, при която се:

- идентифицират засегнатите групи;
- провеждат консултации с представители на засегнатите групи по начин съобразен с културните им особености;
- идентифицират основните негативни социални, екологични и икономически въздействия от горскостопанските дейности върху тези групи.

Наред с това, ДГС следва да разработи и приложи мерки за предотвратяване и намаляване на негативните въздействия от горскостопанските дейности, които мерки са разработени чрез ангажиране на местните общности.

За да отговори на тези изисквания, през лятото на 2019 г. ДГС „Златоград“, с подкрепата на ВВФ-България и ЮЦДП, инициира разработването на настоящето проучване.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ДГС „Златоград“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- анкета;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДГС „Златоград“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС в т.ч. местни кметове или кметски наместници;
- представители на местното население;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода 5-10.2019 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДГС „Златоград“, проектът на Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Златоград“, Общинските планове за развитие на общините Златоград, Мадан и Неделино за периода 2014-2020 г., Националният стандарт за горска сертификация, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.

- Комуникация с ръководството на ДГС „Златоград“ – контактът бе осъществен на място, по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ.
- Организиране на анкета сред общинските администрации и местните кметове – вж. въпросника в Приложение 2.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на неблагоприятните социално ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи . Структурата на доклада следва указанията включени в Приложение 5 на Националния стандарт за горска сертификация.

2 РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДГС "Златоград" управлява държавните горски територии в общините Златоград, Неделино и Мадан в обхвата на които влизат 3 града – Златоград, Неделино и Мадан. Според актуалното състояние на населените места, според Единия класификатор на населените места, Община Златоград включва 8 населени места, които според своето население се разделят както следва: големи села (с население от 2000 до 5000 души) – едно такова -с. Старцево; средни (с население от 1000 до 2000 души) – с. Долен; малки (с население от 200 до 1000 души) - 2 броя (с. Ерма река и с. Аламовци) и много малки (с население под 200 души) – 4 села (Страшимир, Цацаровци, Кушла, Пресока). Освен общинския център, Община Неделино включва селата - с. Бурево, с. Върлино, с. Върли дол, с. Гърнати, с. Дуня, с. Диманово, с. Еленка, с. Изгрев, с. Крайна, с. Козарка, с. Кочани, с. Кундево, с. Оградна, с. Средец и с. Тънка бара. От трите общини, най-голям е броят на селата в Община Мадан - Арпаджик, Вранинци, Касапско, Ловци, Равнища, Цирка, Борика, Върба, Кориите, Миле, Равно нивище, Чурка, Бориново, Върбина, Крайна, Митовска, Рустан, Шаренска, Боровина, Въргов дол, Крушев дол, Мъглища, Средногорци, Букова поляна, Габрина, Купен, Петров дол, Стайчин дол, Буково, Галище, Леска, Печинска, Студена, Вехтино, Дирало, Лещак, Планинци, Тънкото, Високите, Долие, Ливаде, Равнил, Уручевци,

По данни от НСИ, населението на трите общини към края на 2018 г. е както следва: Община Златоград е с население 10 759 души от които 6358 души живеят в общинския център и 4401 души в селата; в община Неделино живеят 5780 души (2799 в Неделино и 1971 души в селата), и в община Мадан – 10886 души (5293 души градско население и 5593 души живеят в селата). По този показател и трите общини попадат в категорията „малки“ общини (с население по 30 хил. души). Демографските тенденции са неблагоприятни характеризирайки се с неравномерно разпределение по населени места, трайно обезлюдяване на някои села, намаляване на потенциала на работна сила и общо негативно въздействие върху социалния сектор и икономиката на общината.

Поради специфичните особености на релефа, населените места в общината са сравнително разпокъсани и отдалечени с влошена пътна мрежа по между им.

По отношение на демографските характеристики на трите общини, са налице следните особености:

- Налице е тенденция на продължаващо застаряване на населението. То се изразява в намаляване на относителния дял на населението под трудоспособна възраст и нарастване на дела на населението над трудоспособна възраст.
- Налице е ускоряваща се тенденция на миграция (механичен прираст), което може да се обясни с наличието на неблагоприятни икономически условия пред напускащите общините жители.
- В по-малолюдните села са единици лицата в под трудоспособна възраст като основната част от населението са възрастни хора в пенсионна възраст. Отрицателните демографски тенденции и застаряването водят до проблеми със сериозни социални измерения - например намаляване на контингентите от деца в предучилищна и в училищна възраст.
- Относителният дял на работоспособното население 14-60 години намалява с по-бързи темпове от страната, макар все още да е в сравнително по-висок относителен дял от стойностите в страната и областта.
- Задълбочаване на различията в териториалното разпределение на населението и процесите на обезлюдяване на определени райони и села.
- Нарастването на броя на възрастните хора, които в по-малките населени места ще бъдат преобладаваща част от населението, ще изисква реализация на мерки, свързани с развитие на социални услуги за тази категория лица и т.н.
- Емиграция предимно на млади хора и семейства в активна репродуктивна и трудоспособна възраст.

Като цяло регионът изостава в икономическо отношение и това се потвърждава от макроикономическите показатели в страната и региона. Освен размерът на инвестициите, несъществен е и размера на иновациите и внедряване на продукти от научно-развойна дейност. При все това се наблюдава известно подобряване на макроикономическите показатели.

Основният икономически облик на Община Златоград се дават от традиционни отрасли на промишлеността - рудодобив, текстилна и шивашка промишленост, дърводобив и дървопреработка, машиностроене, мебелна промишленост и др. Създадени са и множество микро-, малки и средни предприятия. По-съществена концентрация на икономическите субекти е

налична в рамките на град Златоград. В останалите населени места в общината няма съществена икономическа активност, с изключение на Ерма река, където е съсредоточена основната дейност на най-голямото предприятие от сектор добивна промишленост и най-голям работодател – „ГОРУБСО-Златоград“ АД. Туризмът е отрасълът, с който се свързват надеждите за по-добро икономическо развитие на общината. Златоград е предпочитана туристическа дестинация за българи, но е сравнително слабо посещаван от чуждестранни граждани. През последните години се наблюдава устойчив ръст на броя на леглата, пренощуващите лица и приходите от нощувки.

Икономическия облик на община Мадан се определя от индустриалния сектор. До 90-те години на миналото столетие рудодобивът е основен отрасъл на икономиката и все още структуроопределящо предприятие даващо основно препитание на населението е "Горубсо Мадан" АД. В общината, най-голяма концентрация, като брой икономически субекти имат фирмите занимаващи се с шивашка промишленост, производство на хляб и сладкарски изделия, дървопреработване и търговия на стоки и услуги.

За Община Неделино е характерна липсата на ясно изявен водещ икономически профил. Основен сектор е селското стопанство като са застъпени картофопроизводството, тютюнопроизводството, овощарството и фермерството. В близкото минало икономическото състояние на общината и на отделните домакинства се определя главно от доходите от тютюнопроизводството, но значението на сектора непрекъснато намалява. По отношение на промишлеността за общината добре развити са следните производства: производство на млечни продукти; шивашка промишленост; добив и преработка на дървен материал; производство на варови и добив на инертни материали; изкупуване на диворастящи гъби и плодове.

2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ И РОЛЯ НА ДГС „ЗЛАТОГРАД“

Горските територии заемат значителна част от територията на трите общини в обхвата на които попада ДГС – 33 869 ха. Делът им от общата площ варира от 45% за Община Неделино, до 72% за Община Мадан и 81% за Община Златоград. Основната част от горските територии се управляват от ДГС „Златоград“, като има и такива собственост на общините, частни физически и юридически лица и др. субекти. Горският сектор е структуроопределящ и за трите общини, макар и да не е основният носител на приходи. В SWOT анализите включени в ОПР 2014-2020 г. на трите общини горските ресурси (като прираст и запаси) и доброто им състояние са посочени като

основна силна страна и гарантират устойчивост в развитието на сектора като цяло. Отчитат се и добрите традиции по отношение стопанисването на този ресурс.

Различна е оценката за горския сектор в плановете за развитие на общините. Така напр. за общините Златоград и Мадан е посочено, че горското стопанство е „стратегически резерв за развитието на туризма, дърводобива и дървопреработването, лова, рационално и екологосъобразно ползване на диворастващите билки, горски плодове и гъби“ и т.н. За Община Неделино, макар и с най-нисък процент на горските територии е посочено, че „бъдещето на района е пряко свързано с начините на стопанисване и управление на горите“.

В плановете за развитие на общините са включени и конкретни мерки свързани с горския сектор като: поддръжка и съхраняване на горските ресурси в т.ч. мероприятия в горските масиви за превенция на пожари, реализация на мерки по залесяване и възстановяване на горските територии, както и за подобряване на екологичната стойност на горските екосистеми; подкрепа за подобряване на конкурентността; създаване и развитие на микропредприятия за преработка на дървесина; изграждане на енергийно мощности от биомаса и др.

2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП „ДГС Златоград“ се намира в област Смолян и е разположено в най-югоизточната част на Средните Родопи между р. Арда и българо-гръцката граница, а малка част от стопанството е разположена и на север от р. Арда. Стопанството граничи на север с ТП „ДГС Славейно“ и ТП „ДГС Ардино“, на изток с ТП „ДГС Момчилград“ и ТП „ДГС Кирково“, на юг достига до държавната ни граница с Република Гърция, а на запад с ТП „ДГС Смилян“ и ТП „ДГС Смолян“.

Според горскорастителното райониране на Република България, районът на стопанството попада в Южната крайгранична област (Ю), горскорастителна подобласт - Ардинска (А).

ДГС “Златоград” има типично планински релеф и се характеризира с неголеми превишения, тесни планински клисури, много стръмни до урвисти склонове, които се обуславят от добре развитата и гъста хидрографска мрежа. Теренът е силно пресечен, особено в западната част, от двете страни на “Печинското” било. В северните и източни райони теренът се отличава с умерено стръмните си склонове и по заоблени била.

Главни била в района са билото, което е и държавна граница с Република Гърция и “Печинското” било. Районът на ТП ДГС “Златоград” е разположен между надморски височини 390 м (най-

ниската точка, където р. Кушленска се влива в р. Върбица) и 1407 м, връх Бучовица (най-високата точка).

В зависимост от това, съгласно “Горскорастителното райониране на Република България”, районът попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (Ю-I) и Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (Ю-II) в Южната крайгранична горскорастителна област, подобласт Ардинска. Горите разположени при надморска височина от 390 до 600 м, са в Подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (Ю-I-2), тези при надморска височина от 600 до 800 м са в Подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (Ю-I-3), и при надморска височина от 800 м до 1407 м са в Подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела (Ю-II-1).

Хидрографската мрежа включва реките Арада, десния ѝ приток - р. Маданска, р. Голямата река, която напускайки гр. Златоград вече тече под името р. Върбица, р. Крушленска, р. Неделинска; леви притоци на р. Арда са р. Черна и р. Катраница.

В климатично отношение, територията на ТП „ДГС Златоград“ се намира в Континентално-средиземноморската климатична област. Южнобългарската климатична подобласт. По-голямата част попада в Източнородопски нископланински климатичен район и съвсем незначителна част - районите над 1000 м н.в. - в Планински район - среднопланинска част.

Основните и най-разпространени дървесни видове са бук, зимен дъб, благун, цер, келяв габър, габър - от естествен произход и бял бор, черен бор, дуглазка ела, бреза - от изкуствен произход. Вертикалната зоналност в разпределението на тези дървесни видове е следното: най-ниските части попадащи в Подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.) и в Подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (600 - 800 м н.в.) са заети от дъбови и смесени широколистни гори. Обликът на насажденията от тази лесорастителна зона дават зимният дъб, благунът и букът. Заедно с тях растат цер, габър, келяв габър и други. В резултат на средиземноморското влияние в района, (главно в ГСУ “Златоград”) се срещат букови насаждения в добро състояние при надморска височина 450 - 500 м.

В тези подпояси са създадени при залесяване на голи дървопроизводителни площи и в резултат на изведени голи сечи за реконструкция, много култури от черен и бял бор и дуглазка, с участие на бреза, липа, червен дъб и други.

В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела (800 - 1500 м н.в.) преобладават чисти или с незначителен примес букови формации. В долната част на тази зона, на припечните

склонове растат букови насаждения, смесени със зимен дъб и габър край доловете, а по високите части и северните склонове се срещат издънкови и семенни букови гори в добро състояние. Заедно с бука растат габър, явор, череша, трепетлика, воден габър, които се срещат единично или на малки групи. На много места след изведени голи сечи са създадени иглолистни култури от бял бор, смърч, дуглазка и други с участието на явор, бреза и ела, а също така и култури от бук, зимен дъб и други с участието на череша, джанка и т.н.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят биологичното разнообразие на стопанството. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

От управленска гледна точка, ДГС „Златоград“ е териториално поделение на Южноцентралното държавно предприятие, чието централно управление е ситуирано в гр. Смолян. Съгласно Закона за горите (ЗГ), основният предмет на дейност на ДГС включва:

- изпълнение на горскостопанския план в т.ч. добив на дървесина, възпроизводство на горите и др.;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии, предвидени в плановете за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;
- опазване на горските територии;
- превенция и мероприятия за защита на горските територии от пожари;
- отглеждане на млади насаждения и култури без материален добив и кастрене;
- маркиране на насаждения и дървета за сеч;
- добив на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

Макар и поделение на ЮЦДП, ДГС „Златоград“ може да сключва от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им правомощия;

води свое собствено счетоводство; разполага със свои банкови сметки и печат; води от свое име и за своя сметка съдебни и арбитражни дела; разчита се самостоятелно с общинските бюджети във връзка със заплащане на местни данъци и такси. ДГС е работодател по смисъла на Кодекса на труда.

Приходите на ДГС се формират основно от продажба на дървесина, такси за ползване на недървесни горски продукти, платената цена за извършване на паша в горските територии; предоставяне на услуги; продажба и отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи и др.

2.4 ЗАСЕГНАТИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДГС СТРАНИ/ГРУПИ

При проучването бяха идентифицирани заинтересованите страни и групи посочени в Приложение 1. Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

2.5 КУЛТУРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ГРУПИ, КОИТО ДА СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПРИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С ТЯХ

Анализът на статистическите данни (НСИ, 2011 г.) за демографската характеристика на населението на общините Златоград, Мадан и Неделино дават основание за формулиране на следните особености, които са валидни по отношение на местните общности като цяло, потенциално засегнатите от дейността страни и отделни представители на различни граждански организации:

Демографски особености

Както бе споменато по-горе, районът е с влошена демографска структура с тенденция на продължаващо застаряване на населението, като особено ясно това е изразено в малките населени места и махалите. Именно тези хора често се оказват най-силно зависими от предоставянето на продукти и услуги от горите, най-вече дърва за огрев.

Образователна структура

По отношение на образователната структура на населението, делът на хората с висше образование в общините варира между 7 и 10 % и е под средните показатели за страната

(19,57 %). Относителният дял на хората със средно образование е около 43 %, което е около средните стойности за страната (43,39 %); делът на хората със завършено основно, начално или е много висок за общините Неделино и Мадан – около 60%, а около 2% нямат никакво завършено образование. В сравнение със средните показатели за страната стойностите показват по-ниска степен на образованост на населението. Образователната структура на населението има важно значение за качествена характеристика на човешките ресурси и тяхното участие в създаването на материални блага и духовни ценности.

Особености, с които ДГС трябва да се съобразява в комуникацията с местните общности, произтичат и от наличието на отдалечени населени места със застаряващо население, с които традиционните напоследък методи за комуникация – официална писмена кореспонденция, електронни средства и др. не винаги са ефективни.

Не са налице особености по отношение на групата “държавни институции” в ролята на засегнати/заинтересовани страни, с които ДГС следва да адаптира своите методи на комуникация.

2.6 ПРАВА НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ (ЗАКОНОВИ И ТРАДИЦИОННИ) И ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ДЕЙНОСТТА НА ДГС

Правата на местните общности в България са дефинирани и произтичат изцяло от българската Конституция и законодателство. “Традиционни” права, извън регламентираните (напр. правото за организиране на събори на определени места в горския фонд), за територията ДГС “Златоград” не са идентифицирани. Базовите услуги за местното население – достъп до образование, здравеопазване, социално подпомагане, комунални услуги и др. се осигуряват от общините Златоград, Мадан и Неделино.

От (законовите) права на местното население, пряко отношение към дейността на ДГС имат следните:

- зачитане на правата на собственост;
- свободен достъп до горските територии (имайки предвид законовите ограничения описани в т. 2.7.1 по-долу) за туризъм и рекреация;
- осигуряване на дърва за огрев и битови нужди (съгласно идентифицираните нужди от Общините, след заплащане на регламентираната такса и без това да компрометира състоянието на горските ресурси);

- събиране на недървесни горски продукти (НДГП) – бесплатно за лично ползване и след заплащане на такса за комерсиални цели (без да се нарушават приложимите законови ограничения напр. за събиране на редки и защитени растения);
- лов и риболов (при наличие на разрешително за това и при спазване на другите законови ограничения);
- осигуряване на нематериални екосистемни услуги – опазване на водите, почвите и въздуха;
- осигуряване на достъп до информация за горските ресурси и горскостопанското планиране (с изключение на конфиденциалната информация);
- правото да бъде информирани за горскостопански дейности осъществявани от ДГС, които потенциално биха засегнали тяхната собственост и други права (напр. информация за предстоящо третиране на горските територии с пестициди).

2.7 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.7.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и стопанина в случая ДГС „Златоград“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на добива на дървесина (за което се поставя обозначителна табела в съответния обект) и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ – Смолян може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Опасност от подобни обстоятелства възникнаха през лятото на 2019 г. във връзка с разпространението на Африканската чума по свинете.

Произтичащи от законодателството са и ограниченията за движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански и ловностопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. общинските администрации и местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи. Местното население има гарантиран свободен достъп до гората

във връзка със събирането на недървесни горски продукти (НДГП) за лично ползване, туризъм и рекреация.

2.7.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ

Наред с държавните горски територии (31 683 ха), в рамките на общините Златоград, Неделино и Мадан са представени и други видове собственост на горски територии – към 2019 г. общински са - 7 ха, горите на физически лица са 1434 ха, на юридически лица - 4 ха, на религиозни организации - 13 ха, а горите върху земеделски земи са 728 ха. По данни на ДГС, към момента на изготвяне на социалната оценка, спорове по собствеността (искове към стопанството) и текущи съдебни дела няма. Интервюираните заинтересовани страни също не индикираха за проблеми свързани със зачитане на другите форми на собственост.

При осъществяване на своята дейност, за ДГС не са изключение случаите, в които се налага преминаване през частни имоти и/или разполагане на временни складове в тях, което може да бъде източник на негативни социални въздействия от дейността в случай, че не бъдат предприети превантивни мерки. Особено, критични в това отношение могат да бъдат граничните зони между ДГТ и земи от селскостопанския фонд и/или горски територии с друг вид собственост.

2.7.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Добивът на дървесина е основна икономическа дейност за ДГС и основен източник на приходи. Ползването на дървесина за последните години е представено в Таблица 1.

Таблица 1: Годишно ползване на дървесина на територията на ТП ДГС Златоград за последните 4 години

Година	Предвидено ползване по ГСП		Действително отсечено количество		В т.ч. Промислен дърводобив		В т.ч Физически лица	
	Лежаща маса -м ³	Стойща маса -м ³	Лежаща маса -м ³	Стойща маса- м ³	Лежаща маса- м ³	Стойща маса -м ³	Лежаща маса- м ³	Стойща маса -м ³
2015 г.	39882	50004	63264	89682	46479	64265	16785	25417
2016 г.	39882	50004	77327	107361	61854	85933	15473	21428
2017 г.	39882	50004	71854	98996	54490	75807	17364	23189
2018 г.	39882	50004	58771	81490	44941	62315	13830	19175

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДГС „Златоград“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС. Към момента няма индикации за съществуващи съществени проблеми в тази област, като според ДГС местното население е осигурено с необходимите количества. Това мнение се споделя и от всички интервюирани и анкетирани представители на местната власт.

Възможностите за осигуряването на дърва за местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване (по тарифна такса на корен), което значително намалява цената. Поради това, че голяма част от населението (особено по селата) е възрастно, продажбите от склад през последните години се увеличават.

Като добра практика за стопанството може да бъде определено осигуряването на публичност (чрез интернет страницата на стопанството, както и на информационното табло) на информацията за количествата дърва за огрев, които ще бъдат предоставени на физически лица за лична употреба за всеки отоплителен сезон (напр. за отоплителен сезон 2019-2020 информацията е публикувана на 2.09.2019 г., като са указани отредените количества за всяка община, както и местностите от които могат да бъдат закупени дърва от временен склад).

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев, и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ДГС под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

2.7.3.1 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ДЪРВОДОБИВ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. дърводобива става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. Към 2019 г. на територията на стопанството работят над 20 фирми, като повечето са местни или от областта и с малки изключения работят почти изцяло на територията на ДГС „Златоград“. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина

за добив или за преработване на местни фирми, ако същите отговарят на определени изисквания. Някои от тези изисквания, като например фирмата да разполага с преработвателни мощности и да е сертифицирана по някоя схема, не се приемат еднозначно от всички фирми, като някои от тях споделят, че тези изисквания са „лобистки“, нарушават конкуренцията и следва да отпаднат от Наредбата. Като цяло, недоволствата на местните фирми, до колкото ги има, произтичат от различни разпоредби на нормативната уредба и те са наясно, че ДГС няма пряко отношение към разрешаването на тези проблеми.

Местните фирми като цяло не се чувстват застрашени от конкуренцията на външни такива. Те споделят, че са чести случаите външни фирми да са в невъзможност да изпълнят спечелените обекти поради трудността и спецификата на терена в района.

Местните фирми считат, че системата за отдаване на ползването е справедлива, методиката за остойностяване на добива е добра, но не винаги се спазва – т. напр. не са калкулирани разходи за щети върху инфраструктурата, които често са неизбежни. Има известен проблем с осигуряването на достъп до обектите за добив, който следва да бъде осигурен от ДГС. Споровете са относно това какво точно означава „достъп“ и реално фирмите сами трябва да си осигурят адекватен такъв, което е свързано с допълнителни разходи.

Интервюираните представители на местните фирми определят взаимоотношенията и комуникацията си с ДГС за добра и не споменават за значими неразрешени проблеми. Работи се в синхрон и добре – „Отзовават се и в късни часове за издаване на превозни билети! Няма проблем с освидетелстването на обектите, случаи на неправомерно задържане на гаранции“ и др.

Като цяло няма проблеми и с местните кметове. Основните такива са свързани с разрушаване на пътната инфраструктура при транспортиране на дървесината – щетите се възстановяват до колкото е възможно. Особен проблем за фирмите са новоасфалтирани общински пътища, при които това е правено без проект, асфалтовата настилка е твърде тънка и се разрушава лесно предизвиквайки недоволството на местното население. На такива пътища често общината поставя и ограничения за тонажа, които фирмите е невъзможно да спазят. Считат дори, че част от тези ограничения са незаконосъобразни (при налице платени пътни такси за движение по републиканската пътна мрежа) и има подавани жалби в съда, които са били удовлетворени. Част от тези пътища са безалтернативни за достъп до някои дърводобивни обекти и фирмите могат да бъдат изправени пред невъзможността да изпълнят определени договори. Фирмите считат, че ДГС може да съдейства чисто институционално за разрешаване на проблема – участие в Комисиите за оценка на началното състояние на пътната инфраструктура преди започване на

работа в даден обект, участие в Комисии за оценка и остойносттаване на възникнали щети, оценка на извършените възстановителни дейности; отнасяне на проблемите на по-високо институционално равнище – община или областна управа. Като цяло фирмите са в готовност да отстраняват повреди по общинската и горската инфраструктура, макар и да са свидетели, че същата може да бъде нарушена и от други тежкотоварни коли напр. бетоновози работещи по проекти на общините.

По отношение на друг често срещан конфликт – взаимодействията с ловците, фирмите не отчитат проблеми, но признават, че не винаги могат да се съобразят с дните за лов – „Ловът е за кеф, а работата си е работа!“. Проблемите се тушират и с това, че работниците на фирмите са и ловци. От страна на ловците бе изразена необходимостта ДГС да съдейства по активно за съгласуване на дейността на дърводобивните фирми с тази на ловните дружинки през уикендите по време на ловния сезон, за да не си пречат.

На представителите на фирмите не са известни случаи на ясно изразено недоволство от местното население към работата на ДГС. Те считат, обаче че следва да се спре практиката за пускане на местното население само да си добива дърва за битови нужди, тъй като това води до неспазване на някои законови изисквания, похабяване на строителна дървесина, която се ползва за горене, спазване на изискванията за безопасност на труда, липса на правоспособност на секачите и др.

2.7.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Златоград“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Поради това залесяването е ограничено, ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – попълване, отглеждане и др. Предвиденият годишен обем на залесяванията по ГСП е – 3,5 ха, като се ползват изключително местни видове. На територията на стопанството има един разсадник – „Аламовци“, който не е активно действащ. На интернет страницата на стопанството ежегодно се публикува информация за количествата и цените на предлаганите фиданки.

При анализа на тази сфера на дейност на ДГС не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“ (изразено и от някои от местните кметове с по-дългогодишен стаж и пазещи

спомени от масовите залесителни практики в страната, както и от представителите на религиозните общности).

При всички случаи, ДГС трябва да заеме е една по-активна позиция пред обществото от една страна давайки разяснения за ползите от естественото възобновяване, а от друга давайки гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.7.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

2.7.5.1 ПАША

Територията на стопанството може да се използва активно за паша на селскостопански животни. Общата площ в държавните горски територии, върху която се забранява пашата е 14 216,6 ха. В Таблица 2 е показано как се разпределя тя по горскостопански участъци.

Таблица 2. Размер на площта, забранена за паша на територията на ДГС „Златоград“

ГСУ	Обща площ ха	Забранена за паша площ ха	%
I ГСУ Златоград	14149,0	5900,9	41,5
<i>в т. ч. Държавна собственост</i>	<i>13080,5</i>	<i>5489,6</i>	<i>41,1</i>
II ГСУ Неделино	6733,8	2828,7	19,9
<i>в т. ч. Държавна собственост</i>	<i>6349,1</i>	<i>2659,6</i>	<i>19,9</i>
III ГСУ Мадан	12986,3	5487,0	38,6
<i>в т. ч. Държавна собственост</i>	<i>12364,4</i>	<i>5210,5</i>	<i>39,0</i>
ОБЩО	33869,1	14216,6	42,0
<i>в т. ч. Държавна собственост</i>	<i>31794,0</i>	<i>13359,7</i>	<i>42,0</i>

Издадените разрешителни за паша през последните години са както следва:

За 2015 г.:

- Едър рогат добитък – 175 бр. животни.

- Овце – 103 бр. животни.

- Кози – 97 бр. животни.

За 2016 г.:

- Едър рогат добитък – 117 бр. животни.

За 2017 г. и 2018 г. няма издадени разрешителни за паша, тъй като искания за такива не са постъпвали.

Както е видно, обемът на тази дейност намалява през годините, което е пряко свързано с негативните демографски тенденции в селските райони. и намаляване на броя на домашните животни. Така и натискът по отношение на наличните ресурси е ограничен. При осъществяването на тази дейност от ДГС не бяха констатирани негативни социални въздействия. Такива не бяха изтъкнати и от интервюираните заинтересовани страни.

2.7.5.2 СЪБИРАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ – ГЪБИ, БИЛКИ, ГОРСКИ ПЛОДОВЕ

Въз основа на предоставените данни от досегашното стопанисване се предвижда добив на **гъби** от порядъка на 0,1-4,3 тона годишно. През десетилетието добив на същите може да се допуска и в количества за лични нужди.

В Горскостопанския план на ДГС не са указани пределно допустими количества за добив на лечебни растения и горски плодове. Събирането за лично ползване е свободно и гарантирано от законодателството. Ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите се определят допустими количества за събиране на някои видове лечебни растения, като контрола се осъществява от РИОСВ.

Издадените разрешителни за гъби, билки и други странични ползвания през последните години са както следва:

За 2015 г.: листников фураж – 398 м³; ползване гъби за физически лица – 1бр. разрешителни; ползване гъби за юридически лица – 1бр. разрешителни; коледни елхи – 57 бр.

За 2016 г.: бял равнец – 700 кг; листников фураж – 288 м³; ползване на гъби за юридически лица – 2 бр. разрешителни; коледни елхи – 10 бр.; зеленина - 5 м³.

За 2017 г.: бял равнец – 10 кг; червен риган – 10 кг; бял риган – 10 кг; котешка стъпка – 10 кг; листников фураж – 290 м³; ползване на гъби за физически лица – 2 бр. разрешителни; ползване на гъби за юридически лица – 1 бр. разрешителни.

За 2018 г.: ползване на гъби за юридически лица – 1 бр. разрешителни; листников фураж – 192 м³.

На територията на ТП „ДГС Златоград“ няма регистрирани изкупвателни пунктове за странични ползвания.

От представените данни е видно, че събирането на НДГП на територията на ДГС е екстензивно и основно за лични нужди. При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа, и в този смисъл не се констатират негативни социални въздействия от тази дейност.

2.7.5.3 ПОЛЗВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ПЧЕЛАРСТВО

Предоставянето на възможности за ползване на държавните горски територии за развитие на пчеларство (поставяне на пчелини) е една от дейностите на ДГС получаваща положителна оценка, както от лицата занимаващи се с пчеларство, така и от представителите на местната власт. Възможностите за разполагане на пчелини в горските територии са публично оповестени на интернет страницата на стопанството и неформално комуникирани към потенциални заинтересовани страни. Към средата на 2019 г. в от ДГС са издадени 7 разрешителни за временно настаняване на пчелини в горски територии.

Интервюираните за целите на социалната оценка пчелари не споделиха за проблеми в отношенията с ДГС. Потенциални такива могат да произтекат от ползването на химикали за борба с болести и вредители в горските територии, като в тези случаи ДГС трябва да приложи изискуемите мерки за предварително уведомяване на пчеларите с цел избягване на негативни въздействия и социално напрежение.

2.7.5.4 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Според зоогеографското райониране на страната ТП „ДГС Златоград“ обхваща предимно „Планинския район“ на северната зоогеографска област. В климатично отношение стопанството предоставя отлични условия за целогодишно развъждане на дивеча, разнообразие от теренни форми и изложения. Природните дадености на района създават благоприятна екологична обстановка за развитието на дивечовите популации. По-важни представители на фауната, които

обитават естествено територията на ТП „ДГС Златоград“, имащи пряко или косвено значение за ловностопанската дейност са дивата свиня, сърната, дивия заек, яребицата, кеклика, гривяка и др.

Стопанисването на дивеча е предоставено на две Ловно-рибарски сдружения: ЛРС „Мадан“- гр. Мадан и ЛРС „Сокол“- гр. Смолян. В района на дейност на ТП „ДГС Златоград“ има обособени 9 броя ловни дружини: ЛД „Златоград“, ЛД „Мадан“, ЛД „Неделино“, ЛД „Средногорци“, ЛД „Шаренка“, ЛД „Върбина“, ЛД „Фабрика“, ЛД „Средец“ и ЛД „Ерма река“. Броят на регистрираните ловци към 2019 г. е 637. Взаимоотношенията между ТП „ДГС Златоград“ и Ловните сдружения, относно стопанисването и ползването на дивеча, са уредени чрез договори.

Като цяло границите на ловните дружини са стриктно регламентирани и няма спорове по тях с едно изключение – границите на ЛД „Фабрика“, за което се води и съдебно дело, резултатите от които се очакват.

Представителите на СЛРД отчитат добра комуникация с ДГС и не споменават за текущи проблеми и спорове. Служители на ДГС по правило участват в таксацията на дивеча, издаване на разрешителните за лов, водене на отчетност на ловците, следят за спазване на плановете за ползване на дивеча и др.

Графиците за лов се одобряват текущо от ДГС, но представителите на ловните сдружения отчитат необходимостта ДГС по-активно да съдейства за съгласуване дейността на дърводобивните фирми с дейността на ловните дружинки в дните за лов с цел осигуряване на спокойствие на дивеча и избягване на конфликти. Препоръка на ловците е и разрешителните за сеч на физически лица с цел снабдяване на дърва за огрев да се издават по-рано през годината, а не през ловния сезон.

Друг проблем със социално измерение е браконьерството, но анкетиранията за целите на проучването лица споделят, че случаите през последните години намаляват. При все това очакванията са за още по-засилен контрол и по-бърза реакция от страна на ДГС при подадени сигнали. Отделно от това представителите на ловните сдружения считат, че някои сигнали се подценяват.

2.7.6 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява по 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или

предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Смолян и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Смолян чрез мобилни инспектори.

По общо мнение, проблемът с незаконните сечи на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДГС в тази насока. Заинтересованите страни считат, че контролът върху лесовъдските мероприятия също е на добро ниво.

2.7.7 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирани групи за бързо реагиране. От общинските администрации изразяват задоволство от усилията и подкрепата, която ДГС оказва по отношение превенцията и борбата с горските пожари.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

В рамките на отговорностите и задълженията за защита на горските територии от пожари, през месеците юли и август 2019 г., ЮЦДП – гр. Смолян извърши дейности по подмяна на по-голямата част от повредените противопожарни информационни табели на територията на горските и ловни стопанства в т.ч. в ДГС Златоград. Поставени са и нови табели на места с висок риск от пожари, в това число на места, масово посещавани от туристи, такива, на които се извършват интензивно горски дейности и други. Целта е да се повиши бдителността на местното

население, туристите и преминаващите през горските територии, както и да се обърне внимание върху важността от опазването на териториите от пожари.

2.7.8 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДГС

Горските територии представляват интерес за развитието на различни форми на туризъм, като по-добре застъпен той е в Община Златоград и по-слабо в Общините Мадан и Неделино, но с увеличаваща се популярност насочена най-вече към защитените природни територии в района и обекти от културно-историческото наследство. През територията на стопанството преминават следните туристически маршрути:

Община Златоград:

Екопътека „Света Неделя” (Златоград - Параклис "Св. Неделя")

Преминава през отдели 170, 171, 518, 23.

Екопътека „Еко - ехо” (Златоград – Семейен хотел „Панорама”)

Преминава през отдели 160, 161, 168 и 169.

Екопътека „Планинска прегръдка”

Преминава през отдели 121 и 122.

Екопътека „По стъпките на Делю Хайдутин”

Преминава през отдели 110, 112 и 517.

Велоалея „Връх св. Атанас”

Преминава през отдели 121 и 122.

Велоалея „Язовир Златоград”

Преминава през отдели 76 и 77.

Велоалея „Златоград – вр. „Св. Неделя” – Старцево – Тракийско светилище Белите камъни”

Преминава през отдели 15, 16, 19, 20, 160, 161, 163, 522, 523.

Община Мадан:

Екопътека „село Върба-крепостта Кичикая-Трите скални светилища” – в отдели 409 и 410

Екопътека „село Мъглища-пещера Дупка” - в отдел 431

Екопътека „село Арпаджик-Конската глава – село Лещак” - в отдел 340

Община Неделино:

Туристическа пътека Неделино - вр. „св. Неделя” – дължина 633 м в отдел 205

Екопътека към Защитена местност „Пещера Годумова дупка”, дължина 930 м в отдел 243

„Туристическа пътека римски път – Омарев дол”, дължина 830 м в отдел 211

„Туристическа пътека м. Зиково бърце – м. Габъра”, дължина 1307 м в отдели 251 и 252

„Туристическа пътека м. Гъркавце – м. Гребенар“ в отдели 210, 211

„Туристическа пътека с. Крайна – м. Габровото”, в отдел 259

„Туристическа пътека м. Зиково бърце - м. Крушките”, в отдел 252

„Туристическа пътека м. Гребенар – Омареви колиби“, в отдел 210

„Туристическа пътека м. Баряков дол – Стояново“, в отдел 204

„Туристическа пътека гр. Неделино – м. Баряков дол – м. Корията“, в отдел 207

„Туристическа пътека гр. Неделино – м. Халваджиево (Чекаре)“, в отдел 203

„Туристическа пътека гр. Неделино – м. Св. Илия“, дължина 1000 м, в отдели 243, 244

По голямата част от тези маршрути са традиционни, но са разработени по различните проекти на трите общини. Поради това, че част маршрутите преминават през държавните горски територии управлявани от ДГС Златоград, дейностите на ДГС могат да окажат потенциално социално въздействие. От направените интервюта не бяха установени случаи на негативни въздействия, дори напротив – някои от заинтересованите страни изтъкнаха ролята на ДГС за поддържане на участъци от маршрутите преминаващи през ДГТ, отстраняване на опасни дървета и др.

2.7.9 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и

качеството, както на водите за битови нужди, така и на тези за напояване. ДГС има информация за ситуирането на санитароохранителните зони в ДГТ и режимите в тях и последните се спазват.

От местното ВиК дружество, посочиха че комуникацията с ДГС е добра. За повечето санитароохранителни зони (СОЗ) има издадени заповеди от Басейнова дирекция. Текат процедурите за издаване на още няколко заповеди и ДГС съдейства в процеса. Не са констатирани случаи на неправомерни сечи в СОЗ и представителите на ВиК считат, че няма негативно въздействие от сечите върху водните ресурси.

Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДГС да поддържа високо ниво на доверие. Към датата на изготвяне на оценката токова доверие изглежда е налице, тъй като при интервютата не бяха изтъкнати конкретни проблеми свързани с опазване на водните ресурси произтичащи от горскостопанската дейности.

Препоръчително е кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч в или в близост до вододайна зона.

2.7.10 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

ДГС “Златоград ” като работодател

Към 2019 г. ДГС “Златоград” осигурява директна заетост на 44 човека в т.ч. на ръководни длъжности, лесничей, горски надзиратели, помощен персонал и др. Имиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене и дървен материал на преференциални цени и др. Служителите на стопанството до голяма степен се чувстват “защитени“ от държавата. Всички са членове на синдикални организации, като членството е въпрос на личен избор и не се ограничава от ръководството. Налице е общ колективен договор между Министерството на земеделието и храните, Изпълнителна агенция по горите, Федерация на синдикалните организации от горското стопанство и дървообработващата промишленост към КНСБ и Национална федерация „Земеделие и горско стопанство” на КТ „Подкрепа”.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение

изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДГС “Златоград” няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Според интервюираните представители на местните фирми горските работници са „прогонени от системата“ – квалифицираните такива са избягали в чужбина, а местните непрекъснато намаляват. При все това фирмите ползват основно местни работници с изключение на някои от по-големите фирми, които ползват работници и от други райони. Очакванията на фирмите за разрешаване на проблема са насочени преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ДГС.

Съществен проблем за фирмите е квалификацията на работната ръка. Квалифицирани работници се намират трудно, а отделно от това курсовете за правоспособност не осигуряват необходимите професионални умения. Работниците се наемат на трудови договори, спазват се изискванията на трудовата медицина – фирмите имат наети лицензирани фирми, които осигуряват спазването на законовите изисквания. Друг проблем с работниците е, че някои от тях просто не желаят да печелят, макар и да имат възможност за това – изпълняват определена минимална норма, която ги задоволява напълно и нямат желание за повече.

Исклучителен е и проблема с осигуряването на безопасността на труда. Фирмите твърдят, че осигуряват необходимото работно облекло, но трудно могат да накарат работниците да го ползват. Считат, че ползването на лични предпазни средства трябва да бъде вменено като лична отговорност, а не отговорност на фирмите. Не са известни скорошни случаи на трудови злополуки.

Като проблемна област може да бъде изтъкната и липсата на провеждане на инструктаж по безопасност на труда на персонала на фирмите ангажиран в провеждане на различни дейности от страна на самото ДГС в т.ч. начален и периодичен инструктаж. Тази дейност, към този момент е изцяло оставена на ръководствата на частните фирми и често се подценява, но изискванията на сертификацията налагат и ДГС да провежда инструктажи и стриктно да ги документира.

Поради това, че основната част от работниците са местни не се налага нощуването им в гората. Не местните работници се устройват на квартири, които се заплащат от фирмите.

2.8 ИЗВОДИ НА ОСВ И МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ ОТ ДЕЙНОСТТА

При провеждане на настоящето проучване, не бяха констатирани значителни отрицателни социални въздействия от дейността на ДГС „Златоград“. Могат да бъдат изведени някои теми, по които ДГС може да играе по-активна роля в урегулиране на отношенията между някои основни играчи с цел минимизиране на негативните социални въздействия:

- съдействие за избягване на конфликтите и медиация в отношенията между фирмите ангажирани в дърводобива и местните кметове с цел избягване на случаи на разрушаване на общинската пътна инфраструктура при транспортиране на дървесината както и за провеждане на своевременни възстановителни дейности;
- по-ефективно съгласуване дейността на дърводобивните фирми с дейността на ловните дружинки в дните за лов с цел осигуряване на спокойствие на дивеча и избягване на конфликти;
- предприемане на своевременни мерки при сигнали за браконьерство;
- подобряване на контрола по отношение спазване на изискванията за здравословно и безопасно изпълнение на горскостопанските дейности от страна на горските работници.

За предотвратяване на негативни социални въздействия в бъдеще и с оглед привеждане на управлението с изискванията на горската сертификация, се предвижда изпълнението на следните мерки:

2.8.1 ИНФОРМИРАНА НА И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

2.8.1.1 ВЪВЛИЧАНЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ В ГОРСКОСТОПАНСКОТО ПЛАНИРАНЕ

При обсъжданията по подготовката и разглеждането на ГСП, следва да се уведомяват и канят за участие представители на всички заинтересовани страни (Приложение 1), с цел установяване и отчитане на интересите им, избягване на случаи на нарушаване на права, засягане на ресурси и територии в процеса на планиране на горскостопанските дейности.

Ежегодно, преди започване на активния сезон, ДГС следва да изпрати до кметовете на населените места информация за местностите и подотделите, в които е планирано провеждане на горскостопански мероприятия през годината и контакти за обратна връзка в случай, че заинтересованите страни желаят да коментират или поискат промяна на горскостопанските дейности. В писмото следва да се включи и искане тази информация да бъде поставена на информационното табло на общината/кметството. Информацията се поставя и на информационното табло и интернет страницата на ДГС.

2.8.1.2 ГОДИШНА СРЕЩА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Ежегодно, ДГС следва да организира среща с идентифицираните заинтересовани/ засегнати страни, на която като минимум да бъде предоставена информация и обсъдени следните теми:

- права и задължения на местните общности, засегнатите и заинтересовани страни, свързани с дейността и територията на ДГС „Златоград“
- планирани дейности за съответната година, територии в които ще се изпълняват, възможностите и начините за промяна на тези дейности в случай, че са засегнати права на собственост и ползване;
- подходящи възможности за заетост, обучение и други услуги, които ДГС предлага;
- възможностите за местно социално-икономическо развитие вкл. възможни съвместни дейности, проекти и инициативи с местните общности, засегнати и заинтересовани страни;
- мерки за опазване на места със специално културно, екологично, икономическо, религиозно или духовно значение за местните общности; получаване на информация за нови такива.

Провежданите годишни срещи се документират и се поддържа досие с протоколите и съпътстващата документацията от срещите (покани, материали и др.). Всички получени

предложения и коментари от засегнатите и заинтересованите страни относно планиране и провеждане на горскостопанските дейности и тяхното въздействие да се разгледат и се вземат предвид по целесъобразност. За предложенията и коментарите, които не са счетени за целесъобразни следва да се даде аргументиран отговор, който да се включи в протоколите или да се изпрати допълнително. ДГС следва да поддържа регистър на получените (писмено и устно) предложения от заинтересовани/ засегнати страни и описва статуса на всяко едно направено предложение – дали е било прието или отхвърлено, както и мотивацията за това.

2.8.1.3 СОЦИАЛНА ОЦЕНКА ПРЕДИ ЗАПОЧВАНЕ НА КОНКРЕТНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

Преди началото на всяка горскостопанска дейност, на етап планиране/маркиране, служители на ДГС следва направят оценка на социалното въздействие за конкретната дейност. При изготвяне на оценката, се оценяват следните елементи:

- наличие на категории ВКС 5 или ВКС 6 за съответния обект;
- наличие на каптажи и чешми в обекта;
- близост на обекта до населени места, туристически маршрути и обекти, места за рекреация, обекти на културата;
- наличие в подотдела на находища на недървесни горски продукти (гъби, билки, горски плодове), ловен район;
- пресичане / използване на територии, които не са собственост или не се управляват от ДГС;

За предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху тези елементи се формулират конкретни мерки. Оценката се извършва съгласно разработения от ВВФ-България „*Лист за предварителна идентификация на ключови елементи и определяне потенциалните екологични и социални въздействия*“.

2.8.1.4 НАСОКИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЕКУЩИ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЗАСЕГНАТИ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДГС „Златоград“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено

наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегнатата страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно съгласно годишна програма за обучение
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – съгласно изискванията на нац. законодателство Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от	Ежегодно

		Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места Разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на	Ежегодно

		нанесени щети	
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на местните кметове (при необходимост)	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж. Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките

			на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на ключови промени в нормативната уредба
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб	Текущо

		страницата/ изпращане на писма	
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

2.8.2 СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ СЪОБРАЗЕНИ С КУЛТУРНИТЕ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Комуникацията с различните групи засегнати/ заинтересовани страни се осъществява по начин съобразен с културните особености на последните в т.ч.:

- Кореспонденцията с държавните институции е чрез официални писма подписани от директора на ДГС. Допуска се и кореспонденция по електронен път.
- Уведомяването на кметовете на населените места се осъществява чрез официална кореспонденция – писма или по електронен път. Задължително се осъществява и контакт по телефона или чрез директна среща за потвърждаване получаването на информацията. Когато информацията касае местното население, комуникацията с местните кметове съдържа молба за поставяне на съответната информация на публично място в населеното място и се оставя информация за обратна връзка.

- За директен контакт с местни жители (особено в по-отдалечени населени места и махали) се допуска устно предоставяне на информация от страна на служителя на ДГС отговорен за съответния район (напр. ст. лесничей, лесничей или горски стражар) и който е познат сред местните жители. Съответният служител осъществил контакта, оставя писмени следи от комуникацията.
- Собствениците на имоти, съседни на тези в които предстои провеждането на горскостопански дейности се уведомяват чрез местните кметове (вж. т. 2.8.1.1 по-горе) или директно – писмено или устно. Собствениците на имоти, които директно биха били засегнати от горскостопанските дейности се уведомяват директно – писмено или устно, а споразумения за ползване на имотите им и осигуряването на компенсация е чрез писмени споразумения.
- Комуникацията с неправителствени организации – регионални и национални се осъществява, чрез официални писма или по имейл.

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на Съвета за стопанисване на горите и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;

- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

2.8.3 МЕХАНИЗЪМ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на сертификацията, и по което се очаква отговор. ДГС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- правата на собственост и ползване;
- правата на работниците; и
- правата на местните общности.

ТП ”ДГС Златоград“ следва да се ангажира в своевременното разглеждане и разрешаване на всички спорове касаещи неговата дейност, като действията се основават на следните принципи:

- създаване на взаимно приемливи средства за комуникация основани на културните особености на засегнатата/ заинтересованата страна, които да позволяват двупосочен обмен на информация;
- въвличане на засегнатите и заинтересованите страни в разработването на настоящите вътрешни правила;
- документиране на всички срещи, всички обсъждани въпроси и всички постигнати договорености в т.ч. договаряне на справедливи компенсации в случаи на виновно засягане на правата на собственици, работници, местни общности и други заинтересовани страни;
- изпълнение на договорените стъпки/ съгласия чрез полагането на разумни усилия за извънсъдебно разрешаване на спора;

- уведомяване на засегнатата/ заинтересованата страна за резултатите от предприетите действия.

За изпълнение на тази мярка, ДГС може да използва примерните вътрешни правила одобрени от Националната работна група по сертификация.

Вътрешните правила следва да бъдат качени на интернет страницата на ДГС и да бъдат предоставени/изпратени за коментари и допълнения от идентифицираните засегнати/заинтересовани страни.

2.9 ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИНОС НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. В миналото като част от корпоративната си социална отговорност, стопанството е подпомагало местните общности в различни направления. Макар и с годините активността на ДГС в тази насока да намалява, все още са налице редица позитивни примери в т.ч. предоставяне на дърва и елхи на детски градини, училища, социални домове, ежегодно предоставяне на фиданки на кметствата и училища за седмицата на гората и др. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

В бъдеще основният принос на ДГС към местното развитие се очаква да бъде най-вече по отношение на осигуряването на заетост, предоставянето на дърва за битови нужди (за закупуване по ценоразпис), информирание на обществеността за извършваните дейности, предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси, продължаване на добрите практики по подпомагане на местни инициативи.

Възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие се дискутират като част от дневния ред на годишната среща със засегнатите/заинтересованите страни. (вж. т. 2.8.1.2 по-горе).

3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДГС „Златоград“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.